

สายตรวจจักรยาน

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

พื้นที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีปัญหาการเกิดอาชญากรรมโจรกรรม การมั่วสุม ยาเสพติด รวมทั้งมีการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นบ่อยครั้ง ซึ่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอยู่ไม่สามารถดูแลความปลอดภัยได้อย่างทั่วถึง และไม่สามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันเวลาที่ ส่งผลให้ประชาชนไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนอย่างเต็มที่ และแม้ที่ผ่านมาเทศบาลจะมีอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อปพร.) ที่ผ่านการฝึกอบรมจำนวน 579 คน แต่ อปพร.ก็ไม่ได้มีบทบาทในการดูแลความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่มากนัก

วิถีใหม่

ในปี 2545 เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จึงจัดทำโครงการ “สายตรวจจักรยาน” ขึ้น โดยมีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ทำหน้าที่เป็นสายตรวจจักรยาน และนายตรวจ เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ป้องกันและลดปัญหาอาชญากรรมโจรกรรม ยาเสพติด และเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองกาฬสินธุ์
จังหวัด: กาฬสินธุ์

ประชากร: 38,343 คน

พื้นที่: 16.96 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลเมือง

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- เทศบาลแต่งตั้ง อปพร. ให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (คำสั่งเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ที่ 169/2546) โดยแบ่ง อปพร. เป็น 2 ชุด ดังนี้
 - สายตรวจ อปพร. 12 คน แบ่งเป็น 2 ผลัด ๆ ละ 6 คน สลับผลัดละ 1 คืน มีหน้าที่ปฏิบัติดังนี้ คือ
 - ทำหน้าที่สายตรวจจักรยานสองล้อตรวจตามจุดตรวจ ตามชุมชนที่กำหนดให้ในเขตเทศบาล
 - ทำหน้าที่ช่วยเหลือ รายงานเหตุการณ์ผู้ประสบภัยต่าง ๆ ตามชุมชนต่าง ๆ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่
 - สนับสนุนเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ตรวจติดตามสนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้จังหวัดกาฬสินธุ์ปลอดยาเสพติดอย่างยั่งยืน เพื่อสนองตอบให้ชุมชนเป็นชุมชนแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
 - ผู้ตรวจเวรสายตรวจ 10 คน ปฏิบัติงานคืนละ 1 คนสลับกัน มีหน้าที่ปฏิบัติดังนี้ คือ
 - ตรวจติดตามสายตรวจ อปพร. แต่ละท่านตามที่ได้รับมอบหมายว่าได้ปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ อย่างไร ในแต่ละคืนที่ทำการตรวจ
 - ควบคุม กำกับ ดูแล อปพร. ให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีแก่ทางราชการ ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2542
 - ให้ผู้ตรวจแต่ละท่านมีหน้าที่ตรวจการปฏิบัติหน้าที่ของสายตรวจ ท่านละ 1 คืน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกัน เริ่มจากลำดับที่ 1 วันที่ 22 มีนาคม 2546
- เทศบาลจัดการอบรมแก่ อปพร. และชุมชน ดังนี้
 - เทศบาลร่วมกับสำนักงานอัยการจังหวัด อบรมเรื่องกฎหมายแก่ อปพร. ที่ร่วมโครงการ และผู้นำชุมชนทั้ง 27 ชุมชน

- เทศบาลร่วมกับหน่วยทหารพิเศษ เชื้อนน้าพุง จังหวัดสกลนคร อบรมเรื่องการปฏิบัติงานสายตรวจแก่ อปพร. ที่ร่วมโครงการ
 - เทศบาลร่วมกับ สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อบรมเรื่องการรักษาความปลอดภัย ประสานงาน และแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่จำเป็น จุกเงิน เร่งด่วน แก่ อปพร. ที่ร่วมโครงการ
3. ดำเนินการจัดสายตรวจจักรยานคืนละ 1 ชุด ชุดละ 6 คน แบ่งเป็น 3 สาย ๆ ละ 2 คน ตรวจตราวนสลับสวนทาง ดูแลความสงบเรียบร้อยบริเวณจุดที่มีความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมในเขตเทศบาลจำนวน 30 จุด ตั้งแต่เวลา 18.00 – 06.00 น. ของทุกวัน และในแต่ละวันจะมีหัวหน้าสายตรวจจำนวน 1 คน ทำหน้าที่ตรวจติดตามการทำงานของสายตรวจจักรยาน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการทั้งสิ้นจำนวน		433,368 บาท
	ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ คือ		
	1. ค่ารถจักรยาน	6 คัน	เป็นเงิน 9,600 บาท
	2. ค่าตู้ประจำจุดตรวจ	30 ตู้	เป็นเงิน 4,500 บาท
	3. ค่ากุญแจใส่ตู้	30 ดอก	เป็นเงิน 1,500 บาท
	4. ค่ากระบอง	12 อัน	เป็นเงิน 600 บาท
	5. ค่าไฟฉาย	20 กระบอก	เป็นเงิน 2,100 บาท
	6. ค่าถ่านไฟฉาย	6 โหล	เป็นเงิน 648 บาท
	7. ค่าสมุดรายงานการตรวจ	4 โหล	เป็นเงิน 1,920 บาท
	8. ค่าฝึกทบทวนความรู้ของ อปพร.		เป็นเงิน 100,000 บาท
	9. ค่าฝึกอบรมสายตรวจและนายตรวจ 1 วัน		เป็นเงิน 6,500 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	10. ค่าตอบแทนสายตรวจ	6 คน/วัน	
	อัตราตอบแทนคืนละ	120 บาท ต่อ/คน	เป็นเงิน 259,200 บาท
	11. ค่าตอบแทนหัวหน้าสายตรวจ	1 คน/วัน	
	อัตราตอบแทนคืนละ	130 บาท ต่อ/คน	เป็นเงิน 46,800 บาท
	1. วิทยุสื่อสาร	3 เครื่อง	
	2. รถจักรยาน	6 คัน	
	3. ตู้ประจำจุดตรวจ	30 ตู้	
	4. กุญแจสำหรับใส่ตู้ประจำจุดตรวจ	30 ดอก	
	5. ไฟฉาย	6 กระบอก	
	6. เสื้อกันฝน	12 ตัว	
	7. ไม้กระบอง	12 อัน	
บุคลากร	8. สมุดรายงานการตรวจ		
	1. อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน(สายตรวจ)	จำนวน 12 คน	
	2. อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน(หัวหน้าสายตรวจ)	จำนวน 10 คน	

ขั้นตอนในการดำเนินการ

คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์และกองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มองเห็นปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จึงเกิดแนวคิดในการนำอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มาทำหน้าที่สายตรวจจักรยาน และนายตรวจ ในโครงการสายตรวจจักรยาน เพื่อดูแลความเรียบร้อยภายในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กุมภาพันธ์ 2545	อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์จำนวน 579 คน คัดเลือก อปพร.จำนวน 28 คน เป็นคณะกรรมการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ โดยมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง 2 ปี	อปพร.
ตุลาคม 2545	คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และกองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ประชุมเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ และมีมติให้แต่งตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นสายตรวจจักรยาน และนายตรวจ เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อยในเขตเทศบาลเวลากลางคืน	เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
ธันวาคม 2545	- ติดต่อหน่วยทหารบกพิเศษ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร เพื่อขอใช้สถานที่และเจ้าหน้าที่ในการฝึกทบทวนความรู้ให้แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ - ประชาสัมพันธ์การจัดฝึกอบรมทบทวนความรู้และจัดส่งหนังสือแจ้งให้ อปพร. ทราบ	กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
กุมภาพันธ์ 2546	- ติดต่อสำนักงานอัยการ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านกฎหมายแก่ สายตรวจจักรยาน และนายตรวจ - ติดต่อสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยในชุมชนแก่ สายตรวจจักรยาน และนายตรวจ	- กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
7 – 9 กุมภาพันธ์ 2545	จัดอบรมทบทวนความรู้ ที่ หน่วยทหารบกพิเศษ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร โดยมี อปพร. เข้าร่วมจำนวน 100 คน จาก อปพร.ทั้งสิ้น 579 คน	- กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ - หน่วยทหารบกพิเศษ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร
6 มีนาคม 2546	คัดเลือกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจำนวน 36 คนที่สมัครเข้าร่วมโครงการสายตรวจจักรยาน เป็นสายตรวจจักรยานจำนวน 12 คน และนายตรวจ 10 คน	- กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ - คณะกรรมการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
20 มีนาคม 2546	จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายและการดูแลรักษาความปลอดภัยในชุมชนแก่สายตรวจจักรยาน และนายตรวจ เพื่อการปฏิบัติงานสายตรวจจักรยาน	- กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ - สำนักงานอัยการ จังหวัดกาฬสินธุ์ - สถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองกาฬสินธุ์

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
22 มีนาคม 2546	เริ่มปฏิบัติงานตามโครงการสายตรวจจักรยานทุกวัน ระหว่างเวลา 18.00 น. – 06.00 น. - แบ่งสายตรวจจักรยาน 12 คนเป็น 2 ชุด ชุดละ 6 คน ในแต่ละวันจะใช้สายตรวจ 1 ชุด แบ่งเป็น 3 เส้นทาง โดยมีจุดตรวจทั้งหมด 30 จุด - สายตรวจขี่จักรยานตรวจตามจุดที่ติดตั้งจุดตรวจ โดยสายตรวจแต่ละเส้นทางจะขี่จักรยานหมุนเวียนไปจนครบทั้ง 30 จุดในแต่ละคืน และลงบันทึกการตรวจในสมุดรายงานการตรวจ - เมื่อสิ้นสุดเวลาการตรวจ (06.00 น.) สายตรวจจักรยานจะรายงานการตรวจแก่ นายตรวจ - นายตรวจทำหน้าที่ตรวจดูการทำงานของสายตรวจจักรยานในแต่ละคืน และรับรายงานการตรวจจากสายตรวจจักรยาน และรายงานต่อหัวหน้าศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จังหวัดกาฬสินธุ์	- สายตรวจจักรยาน - นายตรวจ
22 มิถุนายน 2546 - ปัจจุบัน	- ประเมินผลการปฏิบัติงานของสายตรวจจักรยาน ช่วงทดลองการทำงาน 3 เดือน โดยส่งแบบสอบถามไปยังทุกครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ - ดำเนินโครงการต่อและทำการประเมินผลการปฏิบัติงานทุก ๆ 3 เดือน	กองป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

สำนักงานอัยการ จังหวัดกาฬสินธุ์	ให้ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการแก่อสายตรวจจักรยาน และ นายตรวจ
สถานีตำรวจ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	ให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ประสานงาน และแก้ไขปัญหา เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่จำเป็น จุกเงิน เร่งด่วน
หน่วยรบพิเศษ เขื่อนน้ำพุง จังหวัดสกลนคร	จัดการฝึกอบรมทบทวนความรู้ให้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์มีปัญหาอาชญากรรม โครงการ การมั่วสุมของวัยรุ่น และปัญหา ยาเสพติด สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล
2. เทศบาลมีจุดตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวนน้อย และไม่ครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลทั้งหมด
3. ประชาชนในเขตเทศบาลเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยเฉพาะในยามวิกาล

หลังการดำเนินการ

1. ปัญหาอาชญากรรม โจรกรรม การมั่วสุมของวัยรุ่น และปัญหาเสพติดในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ลดลงประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับก่อนมีสายตรวจจักรยาน
2. เทศบาลมีจุดตรวจของสายตรวจจักรยานจำนวน 30 จุด โดยจุดตรวจเหล่านี้มีการปรับเปลี่ยนตามความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยจุดตรวจครอบคลุมพื้นที่เทศบาลประมาณ 75 เปอร์เซ็นต์
3. ประชาชนในเขตเทศบาลมีความพึงพอใจกับการปฏิบัติงานของสายตรวจจักรยานร้อยละ 90 และต้องการให้เทศบาลดำเนินโครงการนี้ต่อไป โดยประชาชนจะให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของจุดตรวจในแต่ละพื้นที่ด้วย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือนมีการโต้แย้งทะเลาะกันในขณะปฏิบัติงาน เนื่องจากการทำงานไม่เต็มที่ และไม่ถูกต้องตามระเบียบ	นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ อปพร. เพื่อพิจารณา และคัดเลือกบุคคลใหม่เข้ามาทำหน้าที่แทนผู้ที่ถูกพิจารณาปลดออก

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้บริหารเห็นความสำคัญ และให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง
2. ชุมชนมีความต้องการและเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ พร้อมทั้งให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงาน

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

การจัดอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือนมาเป็นสายตรวจ และนายตรวจนั้นยังดำเนินต่อไป โดยหลังจากผ่านการทดลองปฏิบัติการในช่วงสามเดือนแรก ประชาชนต่างพึงพอใจในการทำงาน เทศบาลจึงดำเนินงานต่อตามแผนงานที่ได้วางไว้ โดยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุก 3 เดือน และมีการปรับเปลี่ยนจุดตรวจตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่และบริเวณที่มีโอกาสเสี่ยงในการเกิดปัญหาอาชญากรรมสูง

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายจรรวัฒน์ บุญเพิ่ม
ตำแหน่ง : นายกเทศมนตรี
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
ที่อยู่ : 70/21 ถนนถิ่นานนท์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 821-354-6

ชื่อ-นามสกุล : นายอภิวัฒน์ ปะกัทธ
ตำแหน่ง : หัวหน้ากองวิชาการและแผนงาน
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
ที่อยู่ : 70/21 ถนนถิ่นานนท์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 821-354-6

ชื่อ-นามสกุล : นายพิษณุ ศรีพลหงษ์
ตำแหน่ง : หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
ที่อยู่ : 70/21 ถนนถีนานนท์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 821-354-6

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
สถานที่ตั้ง	70/21 ถนนถิ่นานนท์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ขนาดพื้นที่	16.96 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	97,623,799.30 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 18.18 % เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 4.09 % รายจ่ายงบกลาง 13.08 % ค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทน 19.08 % ค่าใช้สอยและวัสดุ 0.47 % ค่าสาธารณูปโภค 1.88 % ค่าอุดหนุน 14.49 % ค่าครุภัณฑ์ 28.74 % ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้	103,777,528.41 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 5.27 % จัดเก็บเอง 54.35 % รัฐจัดเก็บให้ 33.38 % เงินอุดหนุน 1.44 % ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต 2.74 % รายได้จากทรัพย์สิน 0.41 % รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ 2.41 % รายได้เบ็ดเตล็ด
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	382 คน 98 คน พนักงานท้องถิ่น 61 คน ลูกจ้างประจำ 223 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	38,343 คน
จำนวนครัวเรือน	4,382 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	2,700 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	36,857 บาท
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	สภาพพื้นที่เป็นที่ราบต่ำอุดมสมบูรณ์ มีแม่น้ำปาวไหลผ่าน เป็นที่ตั้งของศูนย์ราชการและแหล่งธุรกิจในจังหวัด ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเกษตร เช่น การทำโรงสีข้าว โรงงานทำมันเส้น โรงงานแป่งมันสำปะหลัง อาชีพค้าขายรับจ้าง และรับราชการ ประชากรมีความสัมพันธ์กันด้วยดี ยึดวิถีชีวิตตามหลักฮั้ว 12 คอง 14 คล้ายคลึงกับวิถีชีวิตชาวอีสานทั่วไป และมีงานประเพณีสำคัญ ๆ ที่เป็นแหล่งรวมคนในชุมชน เช่น งานมหกรรมโปงลาง แพรว เป็นต้น